

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

312

Szerző: *u. p.*

Hely

Cím: *Egy nagy büne*

Idő

"1918"

Forrás: *Jó Egészség*

Személy

Bp

(Hely)

1918. X. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Egy nagy büne

van a fővárosnak és *egy* igazi nagy szégyene: *Budapest terméketlen*. Nem most égették bele a husába ezt a stigmát; régi sebet sajgat ez a megalvadt vérkoszoru. Minden bűn között ez a legsúlyosabb és minden szerencsétlenség között ez a legvigasztalanabb, mert ez minden átkot magába foglal. A leromlásnak nem a kezdetét, hanem a befejező momentumát jelenti a terméketlenség.

Páris sorsára jutott a magyar főváros. A népessége nem szaporodik, hanem csökken inkább és még értéke szerint is meghitványul. Budapest terméketlensége mégis másmilyen, mint Párisé. Ez már a meddőség állapotát sinyli, Budapest ellenben nem meddő és nem is az a hiba, hogy Budapest asszonyai irtóznak az anyaságtól. Nagy része nem irtózik tőle. De az embertermés betakarítására és egészséges megtartására alkalmatlan, mert szegény.

Ez aztán speciálisan magyar tragédia, mert ez csak minálunk van így, minden más országban az ellenkező tapasztalható. Általában nem a szegénység akasztja meg a termékenységet, sőt inkább az alsóbb osztályok biztosítják rendszerint a népesedési statisztikák egyenlegét, a gazdagokkal szemben, akik nem szeretik a családjuk terebélyes meglombosodását. A

gazdagok gyermekiszonya körülbelül mindenütt egyforma, de nem egyforma a szegények ellentálló ereje és a dekadencia ezen fordul meg. Ahol az alsó osztályok ereje nem merül ki végképen az étellel való küzdelemben, ahol kulturális, népjóléti és tökéletesre kifejlesztett egészségügyi intézményekre támaszkodhatik, ott a szegénység természetes termékenysége nem merülhet ki a szaporodás tényében, mert a gyermekeit meg is tudja tartani a szegény. A gyermekhalandóság csak ott pusztítja megállíthatlan hevességgel a népeséget, ahol a szegénység nem csupán a saját szegénységénél fogva tehetetlen, de tehetetlen az állam, a társadalom közömbösségénél fogva is, ahol a nevelési és élelmezési viszonyok leküzdhetetlen feladatok elé állítják.

Az élelmezés problémája nem közgazdasági probléma, hanem nemzeti kérdés és a közegészségügy is az. Ha expiálni akarjuk az utolsó öt év bűneit és iszonyatait, akkor mentsük meg a gyermeket. Ebben még tiszták és büntelenek vagyunk. A szisztématis pusztítás után hadd jöj-

jön a szisztématis embermentés. Olyan intézkedéseket tegyen az állam, amely a kenyeret sérthetetlené és megtámadhatatlanná tegye. A kenyeret és mindent, ami hozzá tartozik, legelsőbben az emberéletet. Már Luther Márton sem tartotta elégnek a kenyeret és mikor könyörgött, hogy add meg mindennapi kenyerünket, mást is belegondolt az imádságába. Add meg a ruhát és a cipőt is. Add meg a ház, az udvar, a föld, a jószág és az asszony termékenységét. Adjál jó kormányzatot, jó barátot és kellemes időjárást. És hogy az is megadassék, ami a könyörgésből kimaradt, hát azzal fejezte be: és még ehhez hasonlókat.

Kenyér kell és még ehhez hasonló. Munkaalkalom a felnőtteknek, a kicsinyeknek pedig a megmaradás lehetősége. *u. p.*

si háziyomda 1918